

Verslag RondeTafelBijeenkomst Overheid op 14 april 2009

De RondeTafelBijeenkomst voor de Overheid vindt plaats bij het CAOP, een orgaan dat is voortgekomen uit het ministerie van Binnenlandse Zaken en het overleg tussen sociale partners in het publieke domein ondersteunt. De heer Rico Monasso, manager Relaties en ontwikkeling van het CAOP, heet de aanwezigen op deze RondeTafelBijeenkomst van harte welkom. Daarna introduceerde hij de heer Carsten Herstel, plv. sectordirecteur gevangeniswezen, als dagvoorzitter. Carsten Herstel neemt het programma voor de bijeenkomst door en wijst erop dat het de bedoeling is dat de aanwezige vertegenwoordigers uit de organisaties nadenken over mogelijke invullingen van proefprojecten.

Huishoudbeurs

Het programma begint met een kort filmpje van de Taskforce DeeltijdPlus, over de doelgroep vrouwen van 45 jaar en ouder die op de Huishoudbeurs geïnterviewd zijn over hun ambities ten aanzien van betaald werk en het eventueel vergroten van hun deeltijdbaan. Het filmpje maakt de problematiek direct inzichtelijk.

Vervolgens geeft de dagvoorzitter het woord aan Samira Boucetta, die als lid van de Taskforce DeeltijdPlus als speciaal aandachtspunt het aanspreken van allochtone vrouwen heeft. Samira legt nog eens uit wat de Taskforce doet en welke doelen zij nastreeft. Naast Samira Boucetta is ook Pia Dijkstra van de Taskforce DeeltijdPlus aanwezig. Wilma Henderikse, partner bij VanDoorneHuiskes en partners, geeft vervolgens een toelichting op de mogelijke proefprojecten zoals deze kunnen worden uitgevoerd in de sector overheid.

Veel deeltijd bij de overheid

Uit de presentatie van Wilma Henderikse blijkt dat er binnen de overheid relatief veel in deeltijd gewerkt wordt. Bij gemeenten en provincies werkt ruim een derde van de medewerkers in deeltijd en bij de politie en het Rijk werkt een kwart in deeltijd. Vooral vrouwen werken parttime: bij politie en gemeenten werkt ruim 60% van de vrouwelijke medewerkers minder dan 75%. Bij de rijksoverheid en bij de provincies werkt de helft van het aantal vrouwen in deeltijd. Bij de politie werken veel vrouwen in relatief kleine deeltijdbanen. Bij gemeenten, provincies en het Rijk werken veel vrouwen in grote deeltijdbanen.

Stimuleren uitbreiding uren

Uit onderzoek van het Sociaal- en Cultureel Planbureau (SCP) uit 2009 blijkt dat bij de overheid nog niet veel aandacht is om mensen te stimuleren meer uren te werken. In 65% van de gevallen is er geen aandacht voor, 20% geeft aan dat er over wordt gesproken en 15% geeft dat er beleid voor is. Men geeft aan dat wanneer er sprake is van personeelstekorten, er wel reden is om te stimuleren tot uitbreiding van uren. Minder relevante redenen zijn als de klanten het nodig achten en als het personeel er behoefte aan heeft.

Voorstellen voor proefprojecten

Wilma behandelt 5 verschillende voorstellen voor proefprojecten bij de overheid:

Experiment 1: Vergroten deeltijdbanen promoten

De boodschap communiceren dat het vergroten van deeltijdbanen belangrijk is voor de organisatie én voor de (carrière)mogelijkheden van individuele medewerkers.

- 1) Communicatieplan opstellen
- 2) In proefproject communicatie via de aangeboden middelen uitvoeren

Experiment 2: Leren van elkaar

Verschillen tussen organisaties, afdelingen, teams voor wat betreft het werken in deeltijd opsporen en best practices overdragen.

- 1) Analyse van bestaande verschillen in de organisatie
- 2) Verklarende factoren opzoeken en als hefboom gebruiken voor overdracht van 'best practice'

Experiment 3: Leiderschap centraal

Leidinggevenden bewust maken van de invloed die zij (kunnen) uitoefenen op beslissingen van medewerkers. Leidinggevenden trainen om met medewerkers de dialoog aan te gaan over werken in deeltijd.

- 1) Ontwerpen training
- 2) Uitvoeren training in organisaties die proefprojecten uitvoeren

Experiment 4: Het voeren van de 'keukentafeldiscussie'

Het doel van dit proefproject is de vanzelfsprekendheid van werken in deeltijd te problematiseren. In workshops gaan deeltijders aan de slag met de discussie over de combinatie van werk en privé, zoals die in de thuissituatie gevoerd wordt.

- 1) Ontwerpen training
- 2) Uitvoeren training in organisaties die de proefprojecten uitvoeren

Experiment 5: Deeltijddiagnose als instrument

Het instrument Deeltijddiagnose (DDI) is bedoeld om organisaties de acceptatie en mogelijkheden voor deeltijdwerk te laten vergroten. Met "DDI Deeltijd+" kunnen organisaties zoeken naar mogelijkheden om deeltijdwerk op te plussen.

- 1) DDI ombouwen tot DDI Deeltijd+
- 2) Toepassing DDI Deeltijd+ door leidinggevende in organisaties die proefprojecten uitvoeren

Na de toelichting van de proefprojecten is er de mogelijkheid om vanuit de zaal nieuwe ideeën en suggesties aan te dragen of opmerkingen over de voorstellen te maken. Tevens vindt er een discussie plaats over het al of niet geschikt zijn van de voorstellen voor proefprojecten in de betrokken organisaties.

- Gesuggereerd wordt om Experiment 2: 'Leren van elkaar' en Experiment 3: 'Leiderschap' centraal aan elkaar te verbinden. Het maken van een combinatie zou meer voordeel op kunnen leveren.
- Het thema 'deeltijd' verbinden aan levensfasen, werving en selectie, levensloop en sowieso meer integreren in bestaande P-instrumenten zou ook handig zijn.
- Het moet mogelijk zijn om de mogelijkheid om in deeltijd te werken en het opplussen van een bestaande aanstelling naast elkaar te laten bestaan. Dit om geen mensen uit te sluiten. Zo wil de overheid bekend blijven als werkgever waar de combinatie werk en zorg goed te combineren is vanwege de deeltijdmogelijkheden.
- Het promoten van een deeltijd+ baan zou ook moeten gelden voor mannen die voltijd werken en naar 4 dagen willen.
- Ten aanzien van experiment 4 wordt aangegeven dat het woord 'keukentafeldiscussie' ook verkeerd kan vallen. Het is weliswaar prikkelend, maar sommigen vinden het een woord 'om kriebels van te krijgen' en een te grote bemoeienis van de werkgever in de privé-sfeer is ook niet wenselijk.

Reactie vanuit werkgevers en -nemers

Vanuit werkgevers en werknemers is er een klankbordgroep opgericht bestaande uit de volgende personen:

- Emilie Schreuder; Ministerie van BZK, Hoofd Afdeling Personeel Rijk
- Jan Willem Dieten, ABVAKABO FNV, landelijk bestuurder

Mevrouw Schreuder reageert op de discussie vanuit de klankbordgroep. Zij geeft aan dat het kunnen werken in deeltijd en ook het eventueel later weer opplussen naar meer uren, een recht is dat is opgenomen in het Ambtenarenreglement (ARAR). Daar hoeven werkgevers niet terughoudend in te zijn. Verder geeft zij aan dat met name voor de beleidsdepartementen geldt dat zij te maken hebben met grote (en minder grote) taakstellingen. Dit betekent dat er op dit moment wellicht weinig ruimte is om massaal aan te bieden dat men de deeltijdfactor zou kunnen opplussen. Voor de uitvoerende diensten binnen de Belastingdienst, Rijkswaterstaat en DJI zou dit niet of minder gelden.

Dagvoorzitter Carsten Herstel rondde de bijeenkomst af door alle aanwezigen en in het bijzonder de leden van de Taskforce Deeltijd+ en de vertegenwoordigers uit deelnemende organisaties te bedanken voor hun bijdrage aan de discussie.